

Roodbont in ere met brede ruwvoerkoeien

Carnivaldochter Trillie 171 benadert het fokdoel van de familie Vosman

Met keuringszeges van Trillie 117 en Irma 68 vestigde de familie Vosman het afgelopen jaar de aandacht op zich. Topfokkers voelen de Twentse melkveehouders zich niet, maar liefhebbers zijn ze wel degelijk. Ook op hun nieuwe locatie in Wierden blijven ze de voorkeur geven aan brede ruwvoerkoeien, die vanzelfsprekend roodbont zijn.

TEKST INGE VAN DRIE

Wie het erf van de familie Vosman oprijdt, kan het niet missen: het bedrijfsbord met Irma 68 erop. Amper een half jaar staat het bord er en de beeltenis van Irma leek een logische keus. De Curtisdochter was kort ervoor als eerste koe op het bedrijf ingeschreven met 93 punten, had de seniortitel op de HHH-show gewonnen en produceerde al ruim 100.000 kg melk. Niemand, ook de familie Vosman niet, had kunnen bedenken dat zich zo snel een andere koe zou aandienen die ook prima als uithangbord had kunnen fungeren. Afgelopen maand won Trillie 171 (v. Carnival) het algemeen kampioenschap op de eerste Nationale Roodbont Show (zie pagina 24). Kort erna kreeg ook zij 93 punten. 'Iemand grapte al: misschien kun je Trillie op de achterkant van het bord zetten, zodat je haar kunt zien als je het erf verlaat', zegt Aard Vosman met een lach. Samen met zijn vrouw Fernanda, vader Gerrit en moeder Annie runt hij in Wierden een melkveebedrijf met 110 melkkoeien en 90 stuks jongvee. Op een digitaal fotolijstje in de vensterbank in de keuken komen de beelden van de keuringsdag voorbij. De melkveehouders stonden na de winst van Trillie even in het middelpunt van de belangstelling. 'We wisten dat we een goede koe hadden, maar dat het hierin zou uitmonden, hadden we niet verwacht. We zijn overspoeld met appjes en telefoontjes en van de gemeente Wierden kregen we zelfs een taart', vertelt Aard. Maar de veehouders blijven wel met beide benen op de grond staan. 'We voelen ons nu geen topfokkers, hoor, we zijn gewoon liefhebbers. Ons bedrijf hangt er niet vanaf. We moeten de rekeningen gewoon betalen met dat witte spul uit de tank.'

Gewoon in het koppel

Aan het uitspreken van een voorkeur voor Trillie of Irma wagen de melkveehouders zich niet. Beide koeien sieren de cover van deze Veeteelt. 'Ze zijn niet met elkaar te vergelijken', geeft Aard aan. 'De Curtis is een en al fijnheid, ras en melktype, heeft al 115.000 kilo melk gegeven en is nog klokgaaf. De Carnival is net een Fries dresuurpaard, met een dikke muil, brede voorhand en een halve meter meer lengte dan de andere koeien.' Eén ding hebben ze wel gemeen: beide koeien lopen gewoon in het koppel. 'Dat vinden we mooi zo. We houden onze keuringskoeien nooit apart. Een paar dagen voorafgaand aan de keuring scheren we ze. Dat is het.' Dat zowel Trillie als Irma roodbont is, is geen toeval. De Twentse melkveehouders houden de roodbontkoe in ere. 'We gebruiken zelfs geen roodfactorstieren. Ik vind rode koeien gewoon mooi', geeft Aard aan. 'Onze ideale koe is breed van voren en breed van achteren, met daartussen een mooie balans.'

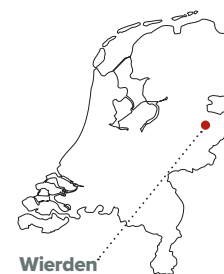
Een verklaring voor het succes hebben de melkveehouders niet. Aard noemt het 'een kwestie van geluk'. 'Iets anders kan ik niet verzinnen, of het moet zijn dat we maar op zo'n 10 tot 15 procent van de koeien witblauwstieren gebruiken. Daardoor kunnen we de vaarzen na het afkalven selecteren. Jaarlijks verkopen we zo'n twintig vaarzen', geeft Aard aan.

Feit is wel dat exterieur, naast gehalten, volop aandacht krijgt op het bedrijf. 'Ik kies graag stieren die voor voorhand, inhoud, openheid en kruisbreedte boven de 100 scoren. Daarnaast moeten ze goede uiers en benen vererven en ik zie ook graag een koppeltje goede koeien in de stamboom', geeft Aard aan. 'Ik zeg wel eens geksche-

BEDRIJFSPROFIEL

namen	Fernanda (30), Aard (30), Gerrit (64) en Annie (65) Vosman
aantal koeien	110
aantal stuks jongvee	90
rollend jaargemiddelde	10.400 kg melk, 4,47% vet, 3,59% eiwit
grondgebruik	75,5 ha gras, 20 ha mais en 2,5 ha voederbieten

rend dat ik bij het maken van combinaties nooit op uiers let. Dat doe ik al bij het uitzoeken van de stieren, maar bij de stierkeus let ik vooral op frame en type.'

Van Rijssen naar Wierden

Het liefst kiezen vader en zoon voor wat oudere stieren. 'Bij oudere stieren weet je hoe ze vererven. Zo heb ik van van Carnival nog dertig rietjes in het vat zitten. Als een koe te enkel is, insemineren we haar met een blauwe stier of met Carnival', geeft Aard aan.

Naast Carnival gebruiken de veehouders ook onder meer de fokstieren Rednex, Altitude en Crown en enkele jonge stieren als Brandy P en Centrum.

Aan keuringen deelnemen was voor de familie Vosman afgelopen jaren niet zo vanzelfsprekend als het lijkt. Alle aandacht ging naar het verplaatsen van het melkveebe-

Op de nieuwe locatie in Wierden lopen de koeien in een serrestal

▲
De Twentse
melkveehouders
combineren
robotmelken met
weidegang

drijf. Van hun oude boerderij in Rijssen verhuisden ze in februari 2023 naar de nieuwe plek in Wierden, vierenhalve kilometer verderop. 'In Rijssen boerden we al jaren binnen de bebouwde kom. De gemeente wilde ons daar wel houden en we hadden zelfs in 2016 nog de ligboxenstal gemoderniseerd en uitgebreid', zo blikt Gerrit terug, terwijl hij intussen door een fotoalbum van de verhuizing bladert. 'Maar door een nieuwe wijk raakten we veel huurgrond kwijt.' De verkoop van 8,5 hectare en erf en opstallen maakte de weg vrij om in Wierden een melkveebedrijf met een tien jaar oude serrestal aan te kopen. Terwijl Gerrit het bedrijf in Rijssen runde, maakte Aard samen met oom Jan Vosman en Dinant Geerling het bedrijf in Wierden startklaar. Ze legden onder meer een halve hectare erfverharding aan, zetten vijf sleufsilos van 44 meter lang neer, coatten de voergang, bouwden een strohok voor de verse koeien en renoveerden de jongveeschuur. Aan klussen geen gebrek, maar toch ontbrak de familie Vosman niet op keuringen. 'We zijn altijd blijven meedoen, ook al was het soms met iets meer hulp van anderen. Voor ons is dat toch de kers op de taart', geeft Aard aan.

Een hoog aandeel ruwvoer

Anderhalf jaar boeren ze nu op de nieuwe locatie. De excellente Arnoldgrootmoeder van Trillie 171 kalfde er als eerste en maakte als eerste koe op de nieuwe locatie de 100.000 kg melk vol. Ook werden er alweer vier koeien excellent ingeschreven. 'Bij droog weer is dit de perfecte stal, maar als het nat is, zoals afgelopen maanden, is de voergang direct nat, omdat er geen overstek aan de stal zit. Ook de diepstrooiselboxen met gedroogde paardenmest bleven vochtig, waardoor het celgetal opliep. Door gehakseld stro met kalk toe te voegen willen we dat probleem verhelpen', legt Aard uit. Van traditioneel melken in een 2x10 zij-aan-zijmelkstal op de oude locatie stapten de veehouders over op robotmelken, maar verder is de bedrijfsvoering niet veranderd. Net als in Rijssen streven ze er in Wierden naar dat de koeien veel ruwvoer opnemen. 'We vinden dat gezonder voor de koeien en denken dat het ook positief werkt op de gehalten', verklaart Aard. 'We zien graag een kuil met minstens 50 procent droge stof, omdat de koeien die beter kunnen benutten en er meer suikers in het gras zitten.'

Het rantsoen met veel gras en mais wordt in de zomer aangevuld met vier kilo bierbostel en maximaal acht kilo brok. In de winter wordt de bierbostel vervangen door zelf verbouwde maiskolvensilage. Het krachtvoerbruik ligt jaarrond gemiddeld op 19 à 20 kg brok per 100 kg melk, de krachtvoerkosten op zo'n 8 cent per kg melk bij een rollend jaargemiddelde van 10.400 kg melk met 4,47% vet en 3,59% eiwit. 'We willen de koeien niet tot het uiterste drijven. We laten ze wel jong kalven. We beginnen vanaf dertieneneenhalve maand met insemineren. Maar na het kalven wachten we gerust honderd dagen voordat we starten met insemineren.'

Om het krachtvoerbruik nog verder terug te dringen verbouwt de familie Vosman dit jaar ook voederbieten. 'We hebben op dit moment een ruime hoeveelheid grond en proberen die zo goed mogelijk te benutten.' Weidegang heeft zeker ook een plek in de bedrijfsvoering gehouden in Wierden, zowel van het jongvee als van de melkkoeien. 'We hadden in Rijssen maar een huiskavel van twee hectare en moesten altijd met de koeien de weg over. Nu hebben we een huiskavel van 14 hectare en kunnen de koeien zo de wei in', legt Gerrit uit. De melkrobot fungeert als weidepoort. 'Vanaf drie uur 's nachts kunnen de koeien naar buiten. Tot een uur of negen kunnen ze dan niet naar binnen. Daarna mogen de koeien zelf kiezen of ze liever willen grazen of liever binnen zijn.'

Irma weer drachtig

Het sturen van de weidegang vinden de veehouders wel moeilijker met een robot. 'Niet alle koeien zijn evenveel buiten en nemen dezelfde hoeveelheid gras op', signaleert Aard. 'Maar we streven er wel naar dat de koeien veel gras opnemen. We zijn daarom net weer begonnen met Nieuw Nederlands Weiden. Elke dag krijgen de koeien een nieuw perceeltje van ongeveer een hectare.' Ook Curtisdochter Irma is druk aan het grazen. 'Ze heeft nog niet gekalfd in Wierden, maar is gelukkig net weer drachtig', klinkt Gerrit opgelucht. Zijn zoon wijst in de stal de kersverse kampioene Trillie aan. 'Kijk, die probeert alweer een graantje van het ruwvoerrantsoen van de droge koeien mee te pikken. Het is niet voor niets dat ik graag brede koeien zie: ze moeten veel ruwvoer kunnen opnemen.' |

Extra foto's online

Meer foto's van het bedrijf van de familie Vosman zijn online te vinden op de website van Veeteelt.

▶ Fotoserie op veeteelt.nl